

GS1 Transportguiden

Transport

Innledning

Dette heftet gir en kort innføring i hvordan du går fram når du skal merke kolli/transportenheter med Felles Transportetikett, samt hvordan du skal strekkodemerke det norske Innlands Fraktbrev. Heftet er tilrettelagt for dem som skal gå i gang med transportmerking etter GS1-standardene.

Fordeler ved bruk av felles transportmerking

- Felles løsning for alle aktører i logistikkjeden, gir reduserte kostnader i forbindelse med godsmerking
- Effektiviserer fremføring av gods
- Gir unik referanse for sikker sporing av godset (Track & Trace), samt i reklamasjonssaker
- Sikrer unik identifikasjon i alle ledd
- Gjør transportinformasjonen om fremføringen av godset tilgjengelig for alle parter, også for interne administrasjon/styringssystemer
- Bedrer sorteringsrutinene ved tilrettelegging for automatisk godssortering (strekoder)
- Forenkler varemottak og lagerholdsrutiner
- Samme GS1 leverandørnummer kan brukes til både artikkelmerking (GTIN), Felles Transportetikett (koliidentifikator) og Innlands Fraktbrev (sendingsnummer).

I tillegg har GS1-standardene internasjonal gyldighet.

Hvem har ansvaret for transportmerkingen

Den generelle regelen er at det er avsender av godset som står ansvarlig for merking med Felles Transportetikett og utfylling/trykking av Innlands Fraktbrev.

Felles Transportetikett og koliidentifikator

Felles Transportetikett er en etikett som settes på det enkelte kollo av avsender, og følger dette gjennom hele transportkjeden, uavhengig av transportør og transportmiddel. Etiketten inneholder sentral transportinformasjon om et kollo. Dette sikrer effektiv og sikker transport fra A til B, inklusive behandling i transport-systemet. Den legger også til rette for et effektivt og sikkert varemottak og kobling mot

Kolli er fysiske frittstående enheter som blir behandlet gjennom hele distribusjonskjeden. Dette kan for eksempel være en enkelt pakke, en pall, et transportbur – eller en annen form for transportenhet.

interne datasystemer og rutiner hos varemottaker.

Disse funksjonene sikres ved hjelp av en såkalt koliidentifikator. Denne identifikatoren behandles som et rent referansenummer, som er unikt for det enkelte kollo, også internasjonalt.

Koliidentifikatoren bygger på GS1s SSCC-kode (Serial Shipping Container Code). Dette nummeret er unikt på verdensbasis og gir opplysninger om land, utsteder (avsender, evt. transportør) og et serienummer. Dette nummeret genereres av avsender (evt. transportør) som er tildelt GS1 leverandørnummer.

Forutsetning for bruk av Felles Transportetikett i minimumsutgave

Flere av de største transportørene aksepterer minimumsutgaven av transportetiketten, forutsatt at sendingsinformasjon er mottatt ved lossing hos transportørens innleveringsterminal. Sendingsinformasjon er bl.a. informasjon om hvilke kolli sendingen består av, hvilke betingelser som gjelder for transporten, samt partene i distribusjonen. Disse opplysninger går fram av utfylt Innlands Fraktbrev, evt. kan informasjonen sendes over til transportør hvis dette er avtalt, ved hjelp av EDI. Man må altså sende med et fraktbrev når transportøren henter pakkene, evt. overføre sendingsinformasjon til transportøren via EDI.

I sin enkleste form ser Felles Transportetikett med kalliidentifikator slik ut:

1)	Fra/From GS1 Norway Spireaveien 6 NO 0580 OSLO
2)	Til/To NorStella Drammensveien 30 NO 0202 OSLO
3)	KolliID/Licence Plate 370000112345678906
4)	 (00)370000112345678906

Avsender 1) Påkrevd informasjonsblokk som gir informasjon om avsender av kolliet. Minimum er avsenders navn og adresse i klartekst. GS1 GLN (Global Location Number) til avsender kan eventuelt også påføres.

Mottaker 2) Påkrevd informasjonsblokk som gir informasjon om mottaker av kolliet. Minimum er mottakers navn og leveringsadresse i klartekst. Landkode i forbindelse med postnummer skal påføres ved internasjonal transport. Mottakers postadresse, telefonnummer, samt GLN kan også påføres.

Transportinformasjon 3) Betinget og valgfri informasjonsblokk i klartekst som gir informasjon om selve transporten av kolliet. Relevant informasjon her kan være; Sendingsnummer (fraktbrevnummer), antall kolli, speditørens navn og telefonnummer, transportprodukt, leveringsinnstruks, bruttovekt, temperaturkrav, topplastingsvekt, destinasjonskode, samt forskjellige symboler (ikke strekkoder eller andre optiske symboler) kan også påføres her, for eksempel oppkravssymbol.

Strekkoder 4) Påkrevd informasjonsblokk som inneholder alle de streksymbolene som benyttes for å gi viktig informasjon om kolliet og dets behandling. Minimumskrav til strekkodemerking er SSCC-kode. Videre kan etiketten påføres

følgende strekkoder; sendingsnummer (fraktbrevnummer), GLN og mottakers bestillingsnummer. Enkelte transportører krever kode for utleveringssted (postnummer), for styring av pakker i automatiske sorteringsanlegg.

For å gjøre det mulig med alternative rutiner ved feilscanning av strekkoden, skal datainnholdet skrives ut i klartekst rett under symbolet.

GLN (Global Location Number) - Internasjonalt nummersystem for på en entydig måte å kunne identifisere de juridiske enhetene som er involvert i en handel, samt en geografisk lokasjon som for eksempel firmaadresser, avdelinger, lagerlokasjoner, kjøreporter.

Oppbygging av SSCC-kode

Selve koden har en fast lengde på 18 siffer i tillegg til AI (se nedenfor):

(00) er en såkalt AI - Applikasjons Identifikator som forteller det optiske leseutstyret (f.eks. en scanner) hvilken type informasjon som ligger i strek-koden. AI (00) er SSCC-koden.

3 er en fast verdi (Extension Digit). Som fast verdi (Extension Digit) kan brukes alle siffer fra 1 til 9, men vanligvis brukes tallet 3.

70 er landkoden (prefiks) og definerer den nasjonale GS1 medlemsorganisasjonen, i dette tilfellet Norge. Landkoden kan også være 3-sifret for enkelte land (For fullstendig oversikt, se www.gs1.no).

L er GS1 leverandørnummer som den nasjonale GS1 medlemsorganisasjonen fastsetter og tildeler ansvarlig for merking av artikler og transporter. GS1 leverandørnummer består av 4, 5 eller 7 siffer. Hvilket leverandørnummer som skal benyttes framgår av tildelingsbrevet som bedriften har mottatt fra GS1 Norway.

S er et fortløpende serienummer for kolliet som fastsettes av ansvarlig for merkingen. Dette serienummeret består av henholdsvis 10, 9 eller 7 siffer, avhengig av antall siffer i leverandørnummeret. Vær oppmerksom på at summen av leverandør- og serienummer alltid skal være 14 siffer.

K er kontrollsiffer. Utregning, se side 14.

	AI	Fast verdi (Ext.Digit)	Landkode (prefiks)	Leverandør + Serienummer (Sum 14 siffer)												Kontroll-siffer	
4-sifret lev.nr.	00	3	70	L	L	L	L	S	S	S	S	S	S	S	S	S	K
5-sifret lev.nr.	00	3	70	L	L	L	L	L	S	S	S	S	S	S	S	S	K
7-sifret lev.nr.	00	3	70	L	L	L	L	L	L	L	S	S	S	S	S	S	K

Format på Felles transportetikett

Størrelse:

Størrelsen på selve etiketten tilsvarer i praksis A5 eller A6 (Bredde på 105 mm/4 tommer og 148 mm/6 tommer). Høyden kan varieres avhengig av informasjonsinnhold i etiketten, men det anbefales å ikke overstige 200 mm for etiketter med bredde 105 mm, og 250 mm for etiketter med bredde på 148 mm. Det vanligste formatet i norsk og internasjonal transport er A6.

Teksttype (font):

Arial er anbefalt for å oppnå best mulig lesbarhet. Skriftstørrelse på en A6 etikett bør for teksten ikke være mindre enn 12 pkt. og for ledeteksten 8 pkt. For A5 etikett tilsvarer dette 14 pkt. respektive 10 pkt.

Strekkesymbolet:

Ved bruk av SSCC-kode skal GS1-128 benyttes (Merk! Dette er ikke det samme som Code 128). Høyde på symbolet skal minimum være 32 mm. For andre symboler enn SSCC anbefales

minimumshøyde på 27 mm. Bredden (X-dimensjon – bredde på minste element i symbolet) bør være minimum 0,50 mm. Lysmarg (blanke felter foran og bak selve symbolet) bør være minimum 10 ganger X-dimensjonen. Ved flere streksymboler i høyden, bør det være et minimum mellomrom på 10 mm. Videre anbefales det når det brukes flere enn en strekkode at SSCC-koden står alene og nederst i feltet for strekkoder. Trykk-kvaliteten skal være 2,5 eller bedre i henhold til NS-EN 1635. Alternativt minimum Grade B i henhold til ANSI X3.182:1990.

Plassering av Felles Transportetikett

Som en generell regel anbefales det at etiketten settes på kolliet der den lettest lar seg lese gjennom hele transportkjeden, og der den er minst utsatt for fysisk slitasje.

Videre bør etikett som skal festes på pakker som skal gå igjennom automatiske sorteringsanlegg, være plassert på kolliets naturlige oppside. Dette

fordi disse anleggene ofte har ovenstilte fastmonterte scannere.

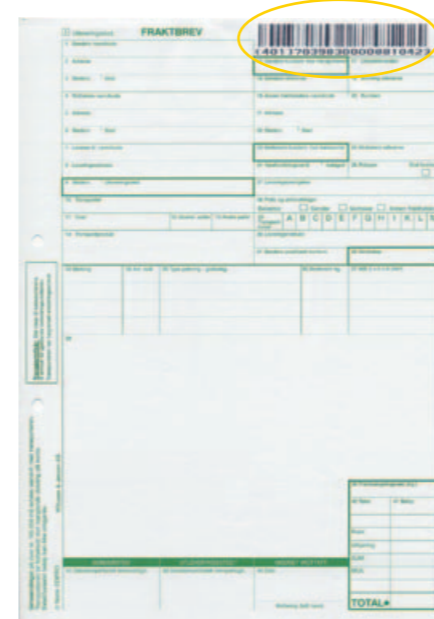
For paller og lignende transportenheter anbefales merking med to (identiske) etiketter på to motstående sider, nærmere bestemt kortsiden og høyre langside, sett fra kortsiden. Avstand til hjørnet minimum 5 cm og avstand fra gulvet mellom 40 cm og 80 cm. Dette for å kunne bli registrert av fastmonterte scannere som vi gjerne finner på lagre og terminaler.

Det vanligste formatet i norsk og internasjonal transport er A6.

Norsk Innlands Fraktbrev

Det reviderte fraktbrevet for innenlands transport er konstruert for å tilfredsstille dagens krav til informasjonsbærer, hvor sendingsnummeret er et sentralt element i identifikasjonssystemet. Sendingsnummeret er i henhold til GS1-128 standardens Consignment Number. Dette nummeret kan genereres av avsenderen selv, produsenter av fraktbrevblanketter (trykkeri) eller transportøren, forutsatt at de er tildelt et GS1 leverandørnummer.

For nærmere beskrivelse av fraktbrevet kan "Spesifikasjon for revidert fraktbrev for innenlands transport" bestilles fra NorStella (www.norstella.no).

Sendingsnummer

Sendingsnummeret er et rent referansenummer som unikt identifiserer en enkelt sending. I likhet med SSCC-koden inneholder også dette opplysninger om opprinnelsesland, utsteder (produsent, evt. transportør), samt et serienummer.

Oppbygging av Sendingsnummer

Selve nummeret har en fast lengde på 17 siffer i tillegg til AI (se nedenfor):

(401) er en såkalt Applikasjons Identifikator (AI) som forteller det optiske leseutstyret (f.eks. en scanner) hvilken type informasjon som ligger i strekkoden. AI (401) er Consignment Number - sendingsnummer

70 er landkoden (prefiks) og definerer den nasjonale GS1 medlemsorganisasjonen, i dette tilfellet Norge. Landkoden kan også være 3-sifret for enkelte land (For fullstendig oversikt, se www.gs1.no).

L er GS1 leverandørnummer som den nasjonale GS1 medlemsorganisasjonen fastsetter og tildeler ansvarlig for trykking av fraktbrevet. Leverandørnummeret består av 4, 5 eller 7 siffer. Hvilket leverandørnummer som skal benyttes framgår av tildelingsbrevet som bedriften har mottatt fra GS1 Norway.

S er et fortløpende serienummer som fastsettes av ansvarlig for sendingen. Dette serienummeret består av henholdsvis 10, 9 eller 7 siffer, avhengig av antall siffer i leverandørnummeret. Vær oppmerksom på at summen av leverandør- og serienummer alltid skal være 14 siffer.

K er kontrollsiffer. Utrekning, se side 14.

	AI	Landkode (prefiks)	Leverandør + Serienummer (Sum 14 siffer)												Kontrollsiffer	
4-sifret lev.nr.	(401)	70	L	L	L	L	S	S	S	S	S	S	S	S	S	K
5-sifret lev.nr.	(401)	70	L	L	L	L	L	S	S	S	S	S	S	S	S	K
7-sifret lev.nr.	(401)	70	L	L	L	L	L	L	L	S	S	S	S	S	S	K

Om streksymbolet/format

Symbologien som benyttes er GS1-128 (Mrk! Dette er ikke det samme som Code 128).

Plassering av sendingsnummeret i strekkodeformat er horisontalt øverst til høyre i fraktbrevblanketten og midtstilles i feltet som er avsatt for dette formål. Minimum avstand fra øvre kant: 2 mm.

Trykk av strekkoden skal være i original på alle eksemplarer i fraktbrevsettet. Trykk-kvaliteten skal være 2,5 eller bedre i henhold til NS-EN 1635. Alternativt minimum Grade B i henhold til ANSI X3.182:1990.

Størrelse: Høyden på de enkelte streksymbolene (symbolhøyde) skal være på minimum 10 mm. Bredden, eller X-dimensjonen (bredden på det tynneste element i et streksymbol) skal være minimum 0,3 mm. Lysmargen (blanke felter foran og bak streksymbolet) skal være 10 ganger X-dimensjonen.

For å gjøre det mulig med alternative rutiner ved feilscanning, skal datainnholdet i strekkoden skrives ut i klartekst rett under symbolet.

Generelt

For å komme i gang med transportmerking med Felles Transportetikett og Innlands Fraktbrev etter GS1 standardene, må en være tildelt et GS1 leverandørnummer. Dette nummeret er en del av Sendingsnummeret (Fraktbrevet) og SSCC-koden (Transportetiketten), og identifiserer sammen med landprefikset avsender av godset (evt. transportør). For å få tildelt dette nummeret må en søke om dette hos GS1 Norway. Søknadsskjema fylles ut på GS1 Norways hjemmeside www.gs1.no. Produsenter og andre som allerede merker sine produkter med GTIN, trenger ikke å tildeles nytt GS1 leverandørnummer.

For å gjøre det mulig med alternative rutiner ved feilscanning, skal datainnholdet i strekkoden skrives ut i klartekst rett under symbolet.

Kontrollsiffer

Det siste sifferet i SSCC-koden og sendingsnummeret, er alltid et kontrollsiffer, hvis funksjon er å sikre korrekt avlesning av strekkoden. Kontrollsifferet beregnes med en bestemt formel. Programvare for generering av strekkoder har gjerne denne funksjonen innebygd. Ved å gå inn på www.gs1.no og trykke på linken "Beregning av kontrollsiffer" finner du nærmere beskrivelse av formel og utregningsmåte. Her finner du også en online beregningskalkulator for utregning av kontrollsifferet.

Programvare tilpasset Felles Transportløsninger

På www.gs1.no er det også lagt ut en oversikt over leverandører av program- og maskinvare tilpasset Felles Transportetikett og Innlands Fraktbrev.

Utbredelse - gyldighet

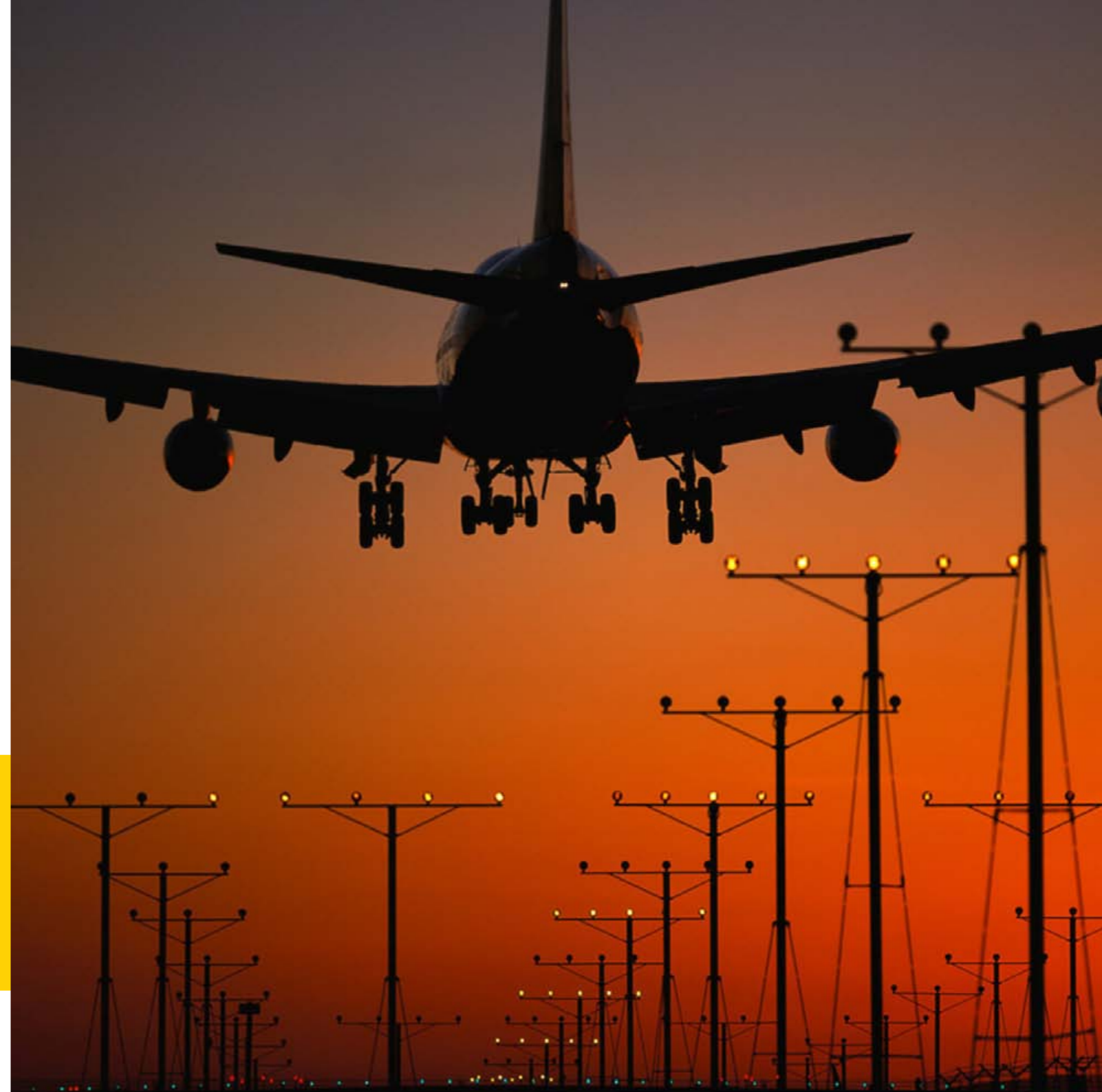
Transportløsningene ble innført august 1999. Når det gjelder bruk og utbredelse av transportetiketten aksepterer i dag alle de største transportørene i Norge denne, med SSCC-koden som kolliidentifikator.

Transportetiketten bygger på en Internasjonal GS1 standard og brukes i tillegg til i Norge bl.a. i Sverige, Danmark, Tyskland, Australia og USA.

Innlands Fraktbrev (Versjon 1.1 – 09.06.2000) med nummersystem og strekkode etter GS1 standardene ble obligatorisk fra 1. juli 2000.

For mer informasjon om GS1 systemet, se www.gs1.no

Målet med GS1 Norways arbeid er å gi våre brukere merverdi ved å utvikle standarder, systemer og løsninger som muliggjør økt effektivitet, sporbarhet og samhandel i verdikjeden. GS1 Norway har også den viktige rollen å utdanne og informere om disse standardene, systemene og løsningene, og sist men ikke minst, bistå brukerne med implementering.

Norway

Brynsveien 13, 0667 Oslo
Postboks 454 Økern, 0513 Oslo
T +47 22 97 13 20
F +47 22 97 13 48
E firmapost@gs1.no

www.gs1.no

GS1 - The global language of business